

BUDAI LÁSZLÓ

*P*ETŐFI ZARÁNDOKLAT

FEHÉRVÁRTÓL OSTEFFYASSZONYFÁIG

Budai László

Petőfi zárandoklat

Fehérvártól Ostffyasszonyfáig

Várpalota

2024

**A kéziratot írta és szerkesztette:
BUDAI LÁSZLÓ**

**Lektorálta:
ÉLTETŐ ERZSÉBET és GYÖRGY JUDIT**

**A borítót tervezte:
ÉLTETŐ ERZSÉBET**

**Fotók:
BUDAI LÁSZLÓ, CSISZÁRNÉ GYARMATH ANETT, ÉLTETŐ ERZSÉBET,
SZABÓ PÉTER DÁNIEL**

THURY-VÁR NONPROFIT KFT - KRÚDY GYULA VÁROSI KÖNYVTÁR

2024

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	4
BEVEZETÉS	5
Előzmények: a Könyvtárút kezdeményezés	5
A zárandoklat ötlete	5
A Petőfi-zárandoklat hivatalos bejelentése	6
A költő visszatér, avagy az előkészületek és a szerencse.....	6
A ZARÁNDOKLAT ESEMÉNYEI	9
1. nap (október 2.) Székesfehérvár–Csór–Várpalota.....	9
Székesfehérvár	9
Csór.....	13
Várpalota.....	16
2. nap (október 3.) Várpalota–Öskü–Hajmáskér–Veszprém	18
Várpalota.....	18
Öskü.....	21
Hajmáskér	24
Veszprém	25
3. nap (október 4.) Veszprém–Márkó–Bánd–Herend	28
Veszprém	28
Márkó.....	29
Bánd.....	32
Herend.....	34
4. nap (október 5.) Herend–Városlőd–Farkasgyepű–Pápa	37
Herend.....	37
Városlőd.....	37
Farkasgyepű.....	39
Pápa.....	41
5. nap (október 6.) Pápa–Nyárad–Mersevát–Celldömölk.....	50
Pápa.....	50
Nyárad	53
Mersevát	55
Celldömölk	59
6., avagy zárónap (október 7.) Celldömölk–Kemenesmihályfa–Ostffyasszonyfa	66
Celldömölk	66
Kemenesmihályfa	67
Ostffyasszonyfa	74
UTÓHANG	87
Tóth-Göndöcs Ildikó: Petőfi útján.....	88

BEVEZETÉS

Előzmények: a Könyvtárút kezdeményezés

Ha a legeslegelejétől akarom kezdeni a Petőfi-zarándoklat történetét, akkor vissza kell ugrani időben 2009. július 29-ig, amikor Vincze Andrea, a BMK könyvtárosa a [KATALIST](#) könyvtárszakmai levelezőcsoportban közzétette a könyvtárúttal kapcsolatos ötletét.

Egy év múlva, 2010 júliusában jelentkeztem Vincze Andreánál, aki – [bevallottan](#) a levelem hatására – újra belefogott a szervezésbe, és ezúttal tettekké vált a kezdeményezés.

A 2010-es Országos Könyvtári Napok keretében megvalósult az első könyvtárút: a Békés Megyei Könyvtártól a Pécsi Tudásközpontig jutott az a zarándokkönyv, ami később a Petőfi-zarándoklat során is ereklyeként járt végig a településeken. A pécsi végállomáson mi is megjelentünk mint a következő könyvtárút végállomásának képviselői.

A következő év Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatában immár nagyon céltudatos szervezőmunkával valósítottuk meg a Pécs–Várpalota közötti könyvtárutat. Volekné Temesi Zsuzsa főszervezésében gördülékenyen jutott el hozzánk a zarándokkönyv.

A 2012-es év folyamán a Dunántúlon kalandozhattak a III. Könyvtárút résztvevői, ezúttal a szombathelyi Berzsenyi Dániel Könyvtár volt a célállomásunk. A lebonyolításban ezúttal is a már rutinnal rendelkező Volekné Temesi Zsuzsa vállalta a munka oroszlánrészét.

A IV. Könyvtárút 2013-ban valósult meg, és a főszervezést kiengedtük ugyan a kezünk közül, de Volekné Zsuzsa természetesen sokat segített a megvalósítás során. A negyedik út célállomása Mosonmagyaróvár lett. Itt elakadt ez a könyvtárakat újszerűen összekötő, szomszédolást központba állító kulturális zarándoklás, a könyvet is visszajuttatták a Békés Megyei Könyvtárba.

Tíz évet kellett várnunk, hogy megvalósuljon az V. Könyvtárút, aminek újdonsága az volt, hogy immár tematikát is kapott: így emlékezünk meg közösen Petőfi Sándor születésnapjának 200. évfordulójáról.

A zarándoklat ötlete

A 2022. évünk részben Petőfi Sándor születésének bicentenáriuma készülve telt el, már csak azért is, mert egy nagy megtiszteltetés ért minket: egy országos projekt keretében 2022. március 16-án Petőfi Klub alakulhatott könyvtárunkban.

Akkor ötlött fel bennem a zarándoklat terve, mikor Könczöl Imre könyvtárigazgató elődöm munkáit tanulmányoztam, és a *Petőfi és Várpalota* című könyvecskéjét olvastam. Ekkor tudatosult bennem, hogy az ifjú költő rendkívül fiatal, mindössze 16 éves volt, amikor 1839-ben gyalogszerrel tette meg a Székesfehérvár és Ostffyasszonyfa közötti utat. Könczöl a tanulmányában meghatározta a gyaloglás legvalószínűbb útvonalát is, és felhívta rá a figyelmet, hogy Petőfi ekkor került kapcsolatba először Várpalotával és Veszprém vármegyével. Ekkor fogant meg bennem a gondolat, hogy ha Petőfi 16 évesen képes volt megjárni ezt az utat, akkor a korábbi könyvtárutak mintájára mi is megtehetjük ugyanezt az ő emlékezetére. *(NB: a zarándoklat így vált tisztelegéssé Könczöl Imre igazgatóelődöm helytörténeti kutatótevékenysége előtt is.)*

Felvettem a kapcsolatot a mosonmagyaróváriakkal, majd a Békés megyeiekkel, így ismét hozzánk került a zarándokkönyv, ami a korábbi utak bejegyzéseit, fényképeken megörökített emlékeit őrizte. Mindenképpen szerettem volna, hogy az ötödik zarándokúton is kapjon szerepet. Így is történt, bár ekkor még nem sejtettem, hogy hamarosan lesz az útnak egy sokkal markánsabb jelképe is, mint ez a könyv – Móricz Hetény személyében.

Konráth Károly egy nemzeti színű szalaggal átkötött Petőfi-könyvcsomagot adott át a polgármesternek

Forrás: Szabó Péter Dániel

A Petőfi-zarándoklat hivatalos bejelentése

A Kossuth Rádió [Országjáró](#) című műsora 2022. december 17-én járt Várpalotán, a Thury-várban, amelyben engem is felkértek szereplésre. Az élő műsorban Petőfi Sándor várpalotai kötődéséről esett szó, és amikor Domokos István műsorvezető váratlanul megkérdezte tőlem, hogy miképpen fogunk a bicentenárium során megemlékezni nemzeti költőnkéről, én a Petőfi-zarándoklatot emeltem ki. Ez volt az első hivatalos bejelentése az egyhetesre tervezett kirándulásnak. A második beharangozó a Naplóban, megyei lapunkban jelent meg 2023. [áprilisban](#).

A költő visszatér, avagy az előkészületek és a szerencse

Az előkészületek során – kinek-kinek hite szerint – a véletlen, a szerencse, a Jóisten is segítségünkre volt. Lang Rudolf színész, a farkasgyepűi kulturális szervező izgatottan hívott, hogy a leányánál van a pápai kollégiumban, és éppen most jött vele szembe Petőfi Sándor. Nem igazán értettem, hogy ez mit jelent: tréfál velem vagy hallucinál? Aztán ez a fénykép érkezett az email-fiókomba:

1. Az ifjú Petőfi Sándor hasonmása: Móricz Hetény Simon

Hihetetlennek tűnt, még mindig azt hittem, hogy csak ugrat. Felhívtam Rudit, aki megerősítette, hogy ő tényleg ott áll mellette a pápai kollégiumban. Tudtam, hogy ezt a karaktert mindenképpen be kell

vonnunk a zárandoklatba. Beszéltem vele telefonon, hogy van-e kedve egy különleges túrához, amelynek ő lenne a főszereplője mint Petőfi Sándor, továbbá vállalja-e, hogy elektromos kerékpárral végigbiciklizi a Székesfehérvár–Ostffyasszonyfa távot. Szinte azonnal igent mondott. Utána természetesen a szüleivel, majd az iskolaigazgatóval is egyeztettem. Igazgató úr szavaiból derült ki számomra, hogy Hetény érettségi előtt áll, de mivel jó tanuló, nem fog gondot okozni az egy hét kiesés. Miután azt is tisztáztuk, hogy a szállás és az útvonal is mindenhol rendben van, biztonságos, mindenki megnyugodva és jó szívvel beleegyezett a kalandba.

(A szervezés elején úgy tudtam, hogy Hetény még nem töltötte be a 17. életévét, de aztán kiderült a turpisság, Lang Rudolf egy évvel „megfiatalította”, hogy még jobban erősítse bennem az egykor ezen az úton vándorló Petőfivel való párbuzamát, valójában azonban Hetény a zárandoklat után néhány héttel ünnepelte a 18. születésnapját.)

2. Kocsi Tamás várpalotai vállalkozó nagylelkű felajánlása: egy hétre rendelkezésünkre bocsátotta ezt az elektromos kerékpárt, illetve ő maga is kivette a részét a zárandoklatban: megtette velünk a Várpalota-Veszprém távolságot

A gyors előkészületek után végül az Országos Könyvtári Napok első napján, 2023. október 2-án 10 órakor indult a Petőfi-zárandoklat a sajtótájékoztatót és egy rövid műsort követően a székesfehérvári Vörösmarty Mihály Könyvtár központi épülete elől.

A Petőfi 200 emlékévé tiszteletére szervezett zárandoklat 6 napon át tartott, amelynek során az eredeti terveknek megfelelően 17 települést érintve 130 km-t tettünk meg. Minden állomáson felkerestük a Petőfihez kötődő helyi emlékeket (szobrot, róla elnevezett utcát, stb.), mindenhol ünnepi műsorral megemlékeztünk, majd másnap folytattuk utunkat.

A zárandoklatot dokumentáló vándorkönyvet Móricz Hetény, a pápai református gimnázium 17 éves diákja szállította állomásról állomásra, aki Petőfi Sándor hasonmásaként, nemzeti költőnk megszemélyesítve haladt végig azon az útvonalon, amelyen 1839-ben Petőfi szinte ugyanennyi idősen gyalogolt. Az egyes állomáshelyeken mindig más és más – zömében, de nem kizárólag kerékpáros – zárandokok csatlakoztak hozzá kíséretképpen.

Petőfi-zarándoklat
Az Országos Könyvtári Napok keretében
2023. Október 2-7.
130 km, 17 település, 6 nap

A kulturális zarándoklatunk során végigjárjuk a 16 éves Petőfi Sándor 1839-es útját Székesfehérvártól Ostffyasszonyfáig.

Petőfi Sándor szerepében **Móricz Hetény**, aki elektromos kerékpárral fogja megtenni a mintegy 130 km-es zarándokutat.

A rendezvényen kép- és hangfelvétel készül, amely megjelenhet a közösségi médiában, valamint a helyi és megyei sajtóban

3. Plakátok

Előzetes sajtómegjelenések:

<https://varpalotaihircentrum.hu/petofi-elott-tisztelgo-kulturalis-zarandoklatot-szervez-a-varpalotai-konyvtar/>

<https://petofi.hu/cikkek/szazharminc-kilometer-a-konyvtarakert-es-petofiert>

https://utirany.hu/petofi.zarandoklat_2023

<https://www.feol.hu/helyi-kultura/2023/09/ezuttal-zarandokolni-lehet-menni-petofi-sandor-szulesenek-200-evfordulojan>

<https://www.vaol.hu/helyi-kultura/2023/10/petofiek-az-otodik-napon-ernek-cellbe>

PETŐFI-ZARÁNDOKLAT
2023. OKTÓBER 2-7.

ÁLLOMÁSOK:

OKTÓBER 2.
Székesfehérvár (10:00) - Csór (11:30) - Várpalota (16:00)

OKTÓBER 3.
Várpalota (10:00) - Őskő (10:30) - Hajmáskér (12:00) - Veszprém (14:30)

OKTÓBER 4.
Veszprém (9:00) - Márkó (10:20) - Bánd (13:00) - Herend (16:00)

OKTÓBER 5.
Herend (10:00) - Városlőd (11:30) - Farkasgyepű (13:00) - Pápa (16:00)

OKTÓBER 6.
Pápa (10:00) - Nyárád (11:00) - Mersevát (13:00) - Celldömölk (16:00)

OKTÓBER 7.
Celldömölk (09:30) - Kemencesihályfa (11:30) - Ostffyasszonyfa (16:00)

IKSZ
Országos Könyvtári Napok
2023. Október 2-7.
A Könyvtárakért

összefogas.ikszkonyvtarak.hu

A ZARÁNDOKLAT ESEMÉNYEI

1. nap (október 2.)

Székesfehérvár–Csór–Várpalota

Székesfehérvár

Könczöl Imre személye összeköti Várpalotát és Székesfehérvárt, hiszen mindkét helyen könyvtárigazgató volt, Fehérváron a városi könyvtár megszervezője, a megyei könyvtár megalapítója volt, majd 1963-tól Várpalotán pedig a semmiből Krúdy-kultuszt teremtett, Várpalotát a „költők Mekkájává” tette. Petőfi születésének 150. évfordulója tiszteletére is tett le az asztalra maradandót, amikor egy könyvecskét adott ki *Várpalota és Petőfi* címmel. Ebben foglalta össze a témához kötődő kutatásait. Könczöl a kiadvány címében ígéretnél tágabb kontextusban tárgyalta Petőfi Sándor helyi kötődéseit, így aztán írásával az irodalomtörténeti köztudatba emelte a költő Veszprém megyével való első találkozását is; ez volt az a bizonyos 1839-es út, ami egyúttal zarándoklatunk útvonalát is jelentette.

Buriánné Tarró Edit könyvtárigazgató – aki a korabeli asszonyok öltözetében jelent meg az első állomáson – némi hamuba sült pogácsát és egy vászontarisznyát kapott útravalóul Petőfi Sándorunk alakját magára öltő Móricz Heténynek, továbbá népes kerékpáros kíséretet szervezett számára Csórig, sőt egészen Várpalotáig.

A sajtó részéről az M5 Televízió munkatársai, a szekesfehervar.hu portál, és a Fejér Megyei Hírlap újságírói jelentek meg.

A rövid műsor során „Petőfi Sándor” elszavalta a Nemzeti dalt, majd az egykor Székesfehérváron írt verseit: az Első szerepem és a Disznótorban címűeket.

Tóth-Göndöcs Ildikó, az Ősi Kovács Műhely tagja a zarándokút tiszteletére írt saját versét adta elő, majd *Erdélyi Tibor*, az Ősi Kovács Műhely elnöke az Egy estém otthon című verset mondta el, végül a Petőfinket búcsúztató vers pedig stílszerűen a Fölszedtem sátorfámat volt, *Magony Imre* előadásában.

A vándorkönyvbe történő bejegyzések után „Petőfi Sándor” nyeregbe pattant, és a Vörösmarty Könyvtár vállalkozó szellemű munkatársainak (*Nagy Mónika, Ruff Ilona, Bánhidí Csabáné és Peresztegi Róbert*) kíséretében elindult a következő állomásra, Csórra.

Ekkor a Vörösmarty Könyvtár meglepetéseként következett *Bencze Tamás*, aki korhű viseletben mint 48-as tüzerőtiszt puskalövéssel indította útjára a zarándoklatot.

A szervezésben nyújtott segítségért ezúton is köszönjük *Buriánné Tarró Edit, Nagy Mónika*, valamint *Márky Balázs* és *Iszák Ferencné*, valamint minden közreműködő munkáját. Továbbá köszönetemet fejezem ki a Wimmer Trans Kft-nek, amiért segített az elektromos kerékpárt Székesfehérvárra szállítani.

4. A Vándorkönyv útra kész

5. Magony Imre könyvtáros szaval, mellette Bencze Tamás korhű nemzetőr ruhában

6. Tóth-Göndöcs Ildikó a zárandoklat tiszteletére írt saját versét szavalja

7. „Petőfi Sándor” egyik Székesfehérváron írt versét szavalja

8. Buriánné Tarró Edit könyvtárigazgató korhű ruhában köszönti a zarándoklat résztvevőit

9. Az indulás előtti pillanatok

10. A fehérvári könyvtárosok kerékpáros zárandokkülönítménye

Megjelent sajtóhírek:

<https://www.feol.hu/helyi-kultura/2023/09/ezuttal-zarandokolni-lehet-menni-petofi-sandor-szulesesenek-200-evfordulojan>

<https://www.feol.hu/helyi-kultura/2023/10/petofi-utjan-jarva-kerekparos-zarandoklat-indult-hetfon>

<https://www.szekesfehervar.hu/petofi-zarandoklat-indult-fehervartol-ostffyasszonyfaig>

https://www.okkfehervar.hu/index.php?pg=news_1_22736

<https://www.duol.hu/helyi-életstílus/2023/10/kerekparos-petofi-zarandoklat>

Csór

Csórón a Petőfi nevét viselő, jó hangulatot árasztó kultúrházban kedves fogadtatással, étellel-itallal várt minket *Varga Lászlóné (Klári)*, *Gombaszögi-Szalai Tímea* és *Müllnerné Paitli Éva*. A sok ízletes sütemény közül is kitűnt Klári rendkívül finom sajtos rúdja. A két csóri Petőfi-szobor egyikét a kultúrház épületében tekintethettük meg, majd rövid pihenőt követően átsétáltunk az út túloldalán lévő parkba az ottani Petőfi-szoborhoz. *Csete Krisztián* polgármester úr nagyszámú helyi iskolás gyerekközönség körében várt minket. A megható fogadtatásért külön köszönetet mondunk *Cseténé Szabados Amrita* iskolaigazgató asszonynak.

Polgármester úr köszöntője után jó magam ismertettem a zárandoklat ötletét, tudnivalóit, aztán előbb „Petőfi” szavalt, majd Erdélyi Tibor és Tóth-Göndöcs Ildikó, az Ősi Kovács Műhely két tagja. A műsort a 90 éves Vincze Tamás kiváló tárogatójátéka gazdagította. A Petőfi-szoborra koszorút helyeztünk el, majd a szobor előtt az iskolások „Petőfi Sándorral” fényképezkedtek. „Petőfi” ezután kerékpárra ült, és az út egy részén kocsikísérettel, majd pedig Peresztegi Tamás társaságában biciklizett át az első nap utolsó helyszínére, Várpalotára.

Köszönet illeti meg Varga Lászlóné Klárit a csóri vendéglátásért és a megszervezett programért.

Híradás:

[Facebook.com / Petőfi Sándor Művelődési Ház](#)

[Csór hírek információk események](#)

<http://www.csoriiskola.hu/index.php/2-uncategorised/427-szines-falevelek-szines-programok>

Könyvtárról a könyvtárból

[...] Október 6-án Budai László, a várpalotai Krúdy Gyula könyvtár vezetője a Vörösmarty Könyvtárral együtt Petőfi zárandoklatot szervezett Székesfehérvártól Ostffyasszonyfáig annak emlékére, hogy a költő életének egy időszakában gyalog tette meg ezt az utat, most azonban néhány kerékpáros vállalkozott erre. Megkértek, hogy szervezzek egy kis megemlékezést erre az alkalomra. A második állomás volt Csór. Petőfi szobra előtt a parkban tartottuk, amiben segítségemre volt Csete Krisztián polgármester úr, Cseténé Szabados Amrita igazgató asszony, Gombaszögi Szalai Tímea, Müllnerné Paitli Éva és nem utolsósorban Vincze Tamás bácsi, aki tárogatóján több dalt is eljátszott a résztvevőknek. Ezúton is megköszönöm a segítségüket. Érdekes volt egy fiatal diák, aki a megállapítások szerint nagyon hasonlított az egykori Petőfi Sándorra. **In:** *Új Krónika. Csór község önkormányzatának hírlapja, 2023. 12. 28. (XV/III. évf. 3. sz.) p. 13. Online: https://csor.hu/upload/files/kronika_2023_tel.pdf*

11. „Petőfi Sándor” megérkezik Csórra

12. A fehérvári kerékpáros zárandoklatkülönítmény begördül Csórra

14. A zárandoklat céljának ismertetése zajlik

134. Csete Krisztián polgármester köszönti a zárandokokat

165. „Petőfi Sándor” előadja versét

15. Erdélyi Tibor, az Ósi Kovácsműhely elnöke szaval

Várpalota

A nap utolsó helyszíne a Thury-vár volt. A közelmúltban két Petőfihez köthető fotókiállítást is nyitottunk, ezt pihenésképpen megtekintettük. Az alkalomra összegyűlt helyieket és a zárandokokat *Campanari-Talabér Márta* polgármester fogadta. A Koffer zenekar előadásában az egyetlen Várpalotán (Pusztapalotán) keltezett vers, a Szeget szeggel hangzott el megzenésített formában. Ezt követően ismertetem a jelenlévők számára a zárandoklat részletes tudnivalóit, majd miután beszédemben jeleztem, hogy Csóron két Petőfi-szobrot is láttunk, Várpalotán pedig még egy sincs, a polgármester asszony megígérte, hogy a város ezt a hiányosságot belátható időn belül pótolja. A műsor elején „Petőfi Sándor” elszavalta a Nemzeti dalt, majd *Pócsik József* a János vitézből adott elő egy részletet, ezután *Erdődi Maya*, *Tóth-Göndöcs Ildikó* és *Erdélyi Tibor*, az Ősi Kovács Műhely tagjai szavaltak. *Tóth-Göndöcs Ildikó* a *Petőfi útján* címet viselő saját versét is előadta. Végezetül, miután polgármester asszony a zárandokkönyvbe jegyezte gondolatait, a megzenésített *Szeget szeggel* dallal aláfestve „Petőfi” a szálláshelyére, az Erdei iskolába kerékpározott.

Köszönet illeti meg a fent említett közreműködőkön túl *Onofer Attilát*, az Erdei iskolában biztosított szálláshelyért, valamint *Csövári Zsófia Rékát*, a Thury-vár szakmai vezetőjét és *Czéber Ildikót*, a PSZC Faller Jenő Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium tanárát a szervezésben nyújtott segítségért.

<https://varpalotahircentrum.hu/varpalotara-ert-a-petofi-elott-tisztelgo-kulturalis-zarandoklat/>

Hírcentrum felvétele:

<https://www.facebook.com/hircentrumtv.hu/videos/1265957077399807/>

17. „Petőfi Sándor” szaval a Thury-vár udvarán. Mellette a Koffer Band két tagja: Koronczai István (b) és Séfer Csaba (j)

18. „Petőfi Sándor” várpalotai hölgyek koszorújában

19. Campanari-Talabér Márta polgármester beírja üzenetét a zárandokok könyvébe

20. „Petőfi Sándor” megszemléli az emlékév várpalotai molinóját

2. nap (október 3.)

Várpalota–Öskü–Hajmáskér–Veszprém

Várpalota

Október 3-án, délelőtt folytatódott a zarándoklat. A Thury-vár előli indulás Campanari-Talabér Márta polgármester asszony és Csővári Zsófia Réka igazgató jelenlétében történt. Polgármester asszony útravalóul praktikus ajándéktárgyakat adott át „Petőfinknek”, egyúttal további jó utat, sikeres zarándoklást kívánt. Az indulás ceremóniáját egy székesfehérvári kerékpáros is megtisztelte, közös fényképet készített Petőfi Sándorral.

Az eseményt Rumppler Imre fotográfus örökítette meg számunkra.

Ezen a napon „Petőfi Sándor” kíséretét három kerékpáros alkotta: a zarándoklat számára elektromos kerékpárokat biztosító vállalkozó, Kocsi Tamás, Kóti László ironman és jómagam, Budai László könyvtárvezető. Két könyvtáros munkatárs (Molnár Józsefné Csizmadia Jolán és Éltető Erzsébet) vállalt (és teljesített) Ösküig gyalogos zarándoklatot.

21. Az ideiglenes szolgáltató helyünkről, biztató napsütésben indulnak el gyalogos zarándokaink, Molnár Józsefné Csizmadia Jolán (b) és Éltető Erzsébet (j)

22. Továbbindulás előtt Campanari-Talabér Márta ajándékot ad át a város nevében Móríz Heténynek

23. Campanari-Talabér Márta búcsúzik a városba látogató „Petőfi Sándortól”

24. A palotai zárandokok egy korábbi rendezvényen: Kóti László ironman (b) és Kocsi Tamás vállalkozó mint alkotó (j) az Öcsi cukrászdában Kocsi Tamás tárlatmegnyitóján

25. Kóti László ironman (b) és Kocsi Tamás vállalkozó (j)

25/a Éltes Erzsébet (b) és Molnár Józsefné (j) úton Öskü felé

26. Indulás előtti pillanatok

27. Elindul a várapalotai kerékpáros zarándokcsapat

Öskü

Gyapay Zoltán Öskü Község Fejlődéséért Alapítvány elnöke hathatós szervezésének köszönhetően népes fogadóbizottság várta a zarándokokat. Az ösküi általános iskola igazgatója, tanárai és diákjai

szívet melengető módon üdvözölték a zárandokokat. Az ösküiek nevében Gyapay Zoltán helytörténeti ihletésű köszöntőt mondott, ismertetvén, hogy Petőfi Sándor mit láthatott Öskün, és mikor ejtette útba a települést. Természetesen – lokálpatrióta érzületéből fakadóan – a legendagyártás sem maradhatott ki beszédéből, és szorgalmazta, hogy a *Dicsőséges nagyurak...* című verset vallják az ösküiek magukénak, hiszen semmi nem cáfolja egyelőre, hogy ezt a versét 1848-ban Veszprémből Pest-Budára igyekezték akár az ösküi kocsmában is költhette. *[Nem kívánok vele vitatkozni, én jó szívvvel ítélem meg Öskünek e verset, főleg, hogy ilyen kedves volt a Petőfi-zarándoklat fogadtatása... – BL]*

Tájékoztatásul ismertettem a zárandoklat küldetését, ötletét, tudnivalóit, majd „Petőfi Sándorunk” szavalta el a Nemzeti dalt. Az ösküiek nevében *Vadas Máté* készült egy Petőfi-verssel, az ünnepség végén megkoszorúztuk az 1848-as emlékművet.

A műsor után a vendéglátás, a vándorkönyv aláírása és fényképezkedés következett. A házi sütésű pogácsa finom ízét még sokáig emlegettük: szerencsés Öskü, hogy képes ilyen péksüteményeket készítő önkénteseket mozgósítani.

Útavalóul megkaptuk Gyapay Zoltántól a Gyöngyök Útja Zárandokút jelmondatát: **„Mindnyájan úton vagyunk!”** Bővebben: *„A zárandoklás lényege, hogy úton vagyunk: merjük magunk mögött hagyni a békőznapjainkat, a komfortzónánkat, a megszokottat, és merjünk elindulni egy ismeretlen úton, ami közelebb visz önmagunk és embertársaink megértéséhez, ami összeköti a földet az éggel.”* Bár a miénk kulturális zárandoklat volt, mégis teljesen mértékben illik ez a jelmondat a Petőfi-zárandoklatra.

A program legvégén elköszöntünk, és plusz két árvalányhajás néni kerékpáros kíséretével megerősödve folytattuk a zárandoklatot Hajmáskérre. (*Gyapayné Mekota Irén* szintén vállalta a kerékpáros zárandoklatot, ő a zárandokok indulása után indult útnak.) A két szépkorú klubtag volt ennek a napnak a hőse: *Csizmadiáné Kucserka Margit*, *Herbák Istvánné*, akiknek külön is megköszönjük, hogy vállalták a kerékpáros túrát.

Nagy-nagy köszönet illeti meg az alábbi ösküieket, akik rengeteg energiát mozgósítottak a Petőfi-zárandoklat sikere érdekében:

Árvalányhaj Szabadidő Klub: *Magyar Józsefné* klubvezető, jelenlévő 10 főnyi tagság; a klubtagok, akik átbicikliztek Hajmáskérre: *Csizmadiáné Kucserka Margit*, *Herbák Istvánné*, *Gyapayné Mekota Irén*;

Tasner Antal Általános Iskola: *Bódayné Koronczai Judit* igazgató, *Vadas Máté* 4. osztályos tanuló, szavalat, *Csombor Rita* magyar nyelv és irodalom tanár, *Biró Erika* rajztanár, *Hanák Mária* pedagógiai asszisztens, és a 4. osztályos tanulók;

Öskü Község Önkormányzata: *Ángyán Tamás* polgármester;

IKSZT Művelődési Ház Öskü: *Forgács-Bóday Júlia Eszter* művelődésszervező, *Csinszi-Kauker Andrea* művelődésszervező, *Nemes Ferenc* könyvtáros, *Szűcsné Milei Mariann* technikai munkatárs;

Öskü Község Fejlődéséért Alapítvány, Frézia Virágbolt (koszorú), **Brigi Abc** (üdítő, ásványvíz), **Éva Vendégház** (pogácsa), végül, de nem utolsósorban: *Gyapay Zoltán* borosgazda, fuvaros.

28. A várpalotai kerékpáros csapat megérkezik Ösküre

29. Gyapay Zoltán köszönti a résztvevőket

30. A zárandoklat céljának ismertetése Öskүн

31. „Petőfi Sándor” egyetlen Veszprémben írt versét szavalja

32. Koszorúzás előtti pillanatok

33. Az ösküiek üzenete bekerül a zárandokkönyvbe

Hajmáskér

Helyi segítők, *Simon Csilla*, a hajmáskéri kultúra szervezője már zsíros kenyérral (*de micsoda zsíros kenyér volt az, kérem! – BL*), üdítővel és kávéval várt minket a mintegy 5 km-nyi szakasz teljesítése után. A helyi nyugdíjasklub tagjai, illetve *Magyar Józsefné* is részét képezte a hajmáskéri fogadó „testületnek”. Polgármester úr is jelen volt, de sajnos elszólították egyéb kötelezettségei.

A bevált forгатókönyvnek megfelelően ezen a helyszínen is ismertettem a zárandoklat lényegi információit, majd „Petőfi” szavalata következett. A nyugdíjasklub tagjai pedig Petőfi-versekkel köszöntötték a zárandoklat résztvevőit. A Muzeális kiállítóhely tárlatait megtekintve, Kóti László és Kocsi Tamás poénjain edződve folytattuk a zárandokutunkat immár az ösküi hölgyek nélkül.

Híradás:

<https://www.veol.hu/helyi-kultura/2023/10/egy-allomas-hajmasker>

34. Csoportkép: a várapotai és ösküi zarándokok a hajmáskéri vendéglátók körében

35. Hajmáskéri vendéglátóink tiszteletükre Petőfi-verseket szavalnak

Veszprém

Már az elején le kell szögezni, hogy a veszprémiiek hathatós támogatása nélkül esélytelen lett volna a zarándoklat véghezvitele. Itt mindenképpen ki kell emelni *Bihari Margit* alias Margó segítségét, aki kezdettől fogva szervezte, segítette az út megvalósulását. Köszönöm továbbá *Dr. Baranyai Tamásnak*, *Oros Sándornak*, *Schreiber Mártának* és *Szabó Anikónak* is hathatós segítségnyújtását, mert nélkülük szintén nem jutottunk volna ötről a hatra.

A kerékpáros csapat (Petőfi Sándor, Kóti László ironman, Kocsi Tamás és Budai László) Gyulafirátót, Kádárta útvonalon át Veszprémbe érkezvén a megyei könyvtár ZUG névre keresztelt közösségi helyére tekert, ahol Petőfi Sándor egyik kedvence, a még szinte meleg püspökkenyér várt minket üdítők, zsíros kenyerek, sütemények, borok és egyebek társaságában. A fogadóbizottság itt is tekintélyes létszámú volt, hiszen a Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános és Alapfokú Művészeti Iskola 4/c osztályos tanulói jöttek el köszöntésünkre *Alföldi Ágnes* osztályfőnök és *Bakonyi Márta* napközis tanár vezetésével. Baranyai Tamás köszöntőjében kitért arra is, hogy Petőfi Sándor nagyon népszerű Kínában, ezzel a névvel azonosítják be Magyarországot. Olyannyira, hogy nevével el lehet

adni mindent. Majd a *Szabadság, szerelem* című verset olvasta fel kínai (mandarin) nyelven, ami a sok ott is közismert Petőfi-vers közül talán leginkább fogja meg a kínaiak lelkét.

Kóti László is szót kapott, aki örömét fejezte ki, hogy egy ilyen rendkívüli, a sportot és a Petőfire való megemlékezést összekötő program részese lehet, és a diákokat sportolásra buzdította, amitől igazán teljessé válhat mindenki élete. A rendezvény előadója, Sashalmi István helytörténész volt, aki Veszprém és a költő kapcsolatáról beszélt, de többek között kitekintést kaptunk a várpalotai kötődésére is. *(A feladat adottá vált: Várpalotára is meg kell őt hívnunk e témában előadni. – BL)*

A rendezvény zárása után „Petőfi Sándor” egy helyi középiskola kollégiumában pihent meg, hogy reggel megújult erővel folytathassa az útját.

Sajtómegjelenések:

<https://vehir.hu/cikk/70791-szemelyesen-petofi-sandor-jart-veszpremben>

<https://www.veol.hu/helyi-kultura/2023/10/veszpremben-ert-a-petofi-zarandoklat>

37. Baranyai Tamás könyvtárigazgató köszönti a zárandoklat résztvevőit

36. Kisiskolások Petőfi versekkel köszöntik "Petőfi Sándort"

38. Sashalmi István helytörténész előadása

39. Baranyai Tamás a vándorkönyvbe írja üdvözlétét

40. „Petőfi Sándor” és a veszprémi iskolások

3. nap (október 4.) Veszprém–Márkó–Bánd–Herend

Veszprém

A harmadik napon a zarándoklat legnépesebb kerékpáros társasága gyűlt össze a megyei könyvtár épülete mellett, hogy Petőfi Sándort a következő állomásra, Márkóra kíséresse. A kerékpáros zarándoklatban részt vett: *Oros Sándor igazgatóhelyettes, Szabó Anikó csoportvezető, Boros Ágnes, Sári-Kovács Péter, Straub Enikő, Vargha Gáspár András, Varga Szilvia, Lisztmájer Csilla, Kenyeres Ildikó, Toldyné Somfai Katalin, Nyilas Csilla, Szőke-Kavinszky Andrea, Rácz Nóra tanárnő, Tóth József, Mészáros Martin egyetemista, Grebler Gergő egyetemista.*

41. A zarándokok gyülekeznek a veszprémi kiindulóponton

42. Várpalota is képviselteti magát

43. Petőfi Sándor a gyülekezők között. A háttérben Oros Sándor igazgatóhelyettes, a veszprémi zarándokcsapat vezetője

Márkó

A következő megállónk a márkói Szent Rita Közösségi Házban volt. Itt *Benkő Gabriella* helyi könyvtáros és kultúrafelelős szervezte meg a népes zarándokcsapatunk fogadását. *Hartman Antal* polgármester úr kedves köszöntője, majd miután ismertetem a zarándoklat lényegét, tudnivalóit, „Petőfi Sándor” elszavalta a *Vadonban* című verset. A helyieket a Márkói Kamara TehátRum formáció tagjai képviselték nagyszerű Petőfi-versekkel.

Köszönetet mondunk Hartmann Antal polgármester úrnak, továbbá *Kővári Lászlónak*, a zarándoklaton tevékenyen résztvevő *Tál Sándornénak* és *Véber Gábornénak*, a gyönyörű versekért a Márkói Kamara TehátRum tagjainak: *Laknerné Léber Katalin*, *Tál Sándorné*, *Benkő Gabriella* tagoknak. Köszönjük, hogy *Hartmann Antalné* és *Palásti Károlyné* felejthetetlenül finom ételeket és italokat készítettek nekünk. Végül, de nem utolsósorban köszönjük a hintós utazást *Happ Jánosnak* és *Pető Jenőnek*. Benkő Gabriellának pedig köszönjük, hogy mindezt megszervezte számunkra, és ezáltal bepillantást engedett a zarándokoknak e gyönyörű település életébe.

44. Márkóra ér a zarándokok csapata

45. Utolsó egyeztetések a helyi program menetéről

46. Bal szélén Hartmann Antal polgármester, középen helyi segítők, Benkő Gabriella könyvtáros

47. „Petőfi Sándor” elszavalja a *Vadonban* című, egyetlen Veszprémben írt versét

49. A lovaskocsi előállt, hogy „Petőfi” kocsival folytathassa útját

50. „Petőfi Sándor” továbbindul Bándra

51. A lovaskocsi nyomában az Oros Sándor (kockás ingben) vezette veszprémi kerékpáros csapat

Bánd

A bándi célállomásra kerékpáron, lovashintón és kocsival érkeztünk. A helyiek már vártak minket *Steigervald Zsolt* polgármester úrral és *Mészáros Mónikával*, a kultúrház vezetőjével az élen.

A helyiek által elszavalt Petőfi-versek után a zarándoklat céljának ismertetése következett, majd „Petőfi Sándor” szavalta el versét. A közös fotózkodást kiegészítette a közös versmondás, valamint a Petőfi-totó közös megfejtése.

A pazar vendéglátást helyi termelésű fűszerkeverékkel ízesített zsíros kenyér tette különlegessé és tökéletessé.

Miután polgármester úr beírta üzenetét a vándorkönyvbe, a zarándokok autóval és hintóval folytatták tovább útjukat. (Kerékpárosaink visszafordultak Veszprémbe, mert már várta őket a következő könyvtári program, de kintartásukért nagyon megilleti őket a köszönet.)

Köszönet a helyi segítőknek: *Gráczyki Lászlóné Mártának*, *Fülöp Erikának*, *Simon Tibornénak* és *Simon Tibornak* és *Steigervald Zsolt* polgármesternek.

52. Steigervald Zsolt polgármester üdvözli a megérkező zarándokokat

53. Polgármester úr áttekinti a korábbi állomások bejegyzéseit, majd ő is üzenetet ír a vándorkönyvbe

54. Mészáros Mónika Petőfi-totót töltetett, majd közös szaválás következett. Középen Szabó Anikó a megyei könyvtár KSZR-ének csoportvezetője felolvas

55. A polgármester és a „költő” közös fotográfián

56. Sári-Kovács Péter könyvtáros és „Petőfi”

Herend

Herendre érkezvén *Bati János*, a művelődési ház igazgatója és *Laczáne Febér Anikó*, a könyvtár vezetője fogadott minket. Mivel jócskán maradt időnk körbenézni, Anikó bemutatta nekünk Herend művelődési házát, az éppen nyitva lévő Esztergályos Cecília-kiállítást, majd elindultunk, hogy lefotózkodjunk Herend Petőfi utcájának utcatáblájával. Ha már odáig elmentünk, megnéztük Herend gyönyörű katolikus templomát, hogy aztán egy kis kitérővel az egykori bányászházak utcáján sétálva visszatérjünk a 16 órás programkezdetre. Előtte még azért elmentünk a nem hétköznapi rendezvényhelyszínhez, a Tószínpadhoz. Kalauzunk, Anikó révén nemcsak a fent említett herendi látnivalókat nézhettük meg, hanem sétánk során egyúttal kis betekintést is kaptunk tőle a helyiek mindennapjaiba.

A kultúrházban a zárandokokat megtisztelte jelenlétével *Jánszky Lajos László* polgármester úr is, akinek köszöntője után a művelődési ház igazgatója, Bati János köszöntötte a zárandoklat tagjait. Ezt követően a helyi általános iskola harmadik osztályos tanulói adták elő Petőfi verseit. A zárandoklat ismertetését és „Petőfi Sándor” versmondását követően polgármester úr a vándorkönyvbe jegyezte gondolatait.

Köszönjük szépen a közreműködést a fent említetteken túl a herendi művelődési ház dolgozóinak: *Bezerédy Imrének*, *Gombásné Valler Hajnalkának*, továbbá a herendi általános iskola közreműködőinek: *Schermann Józsefnének*, *Erős Évának*, *Horváthné Péter Beatrixnak*, *Kolonics-Csizmadia Reginának* és a 3/a osztálynak.

Az ünnepséget követően „Petőfi Sándor” Városlődön kapott szállást, ahol a már említett *Lang Rudolf* és családja vendéglátását élvezhette. A család szívélyességéből jutott nekünk is, hiszen a herendi program után Rudolf a várpalotaiakat meghívta magukhoz szilvásgombócot és padlizsánkrémes kenyeret enni. Bár az idő már szorított minket, nem akartuk kihagyni az invitálást. A várpalotai csapat minden tagja egyöntetűen állította, hogy élete legfinomabb szilvásgombócát fogyasztottuk el a Lang családnál, a padlizsánkrém pedig szintén olyan jóízű volt, hogy igen nehéz szívvel (és hassal) hagytuk el a Lang-rezidenciát. Köszönjük szépen nekik ezúton is! Beszélgetésünk során Erdélyt is megidéztük, hiszen mint kiderült, Rudi felesége, Ildikó onnan származik. (Akárcsak kolléganőnk, Zsóka.)

Beharangozó:

<https://www.veol.hu/helyi-kozelet/2023/10/ket-kereken-petofi-nyomaban-markon-es-bandon>

57. Laczáné Fehér Anikó bemutatja Herend külső rendezvényhelyszínét

58. Petőfi a Petőfi utca táblájánál

59. „Petőfi” szaval a Pesovár Ernő Művelődési Házban 60. Bati János igazgató köszönti a zarándokokat 61. A zarándoklat bemutatása

62. Jánszky Lajos László polgármester bejegyzi jókívánságait a herendiek nevében

63. Lang Rudolf szíves vendéglátása saját készítésű szilvás gombóccal

64. Erdődi Maya a szilvás gombóccal. A háttérben érkezik Lang Rudolf

65. Hetény és Rudi szilvás gombóca

4. nap (október 5.)

Herend–Városlőd–Farkasgyepű–Pápa

Herend

A negyedik napot Herenden kezdtük, ahol a Kolonics-Csizmadia Regina és a 3/a osztály búcsúztatta és kísérte el egy szakaszon a zárandoklat résztvevőit.

66. Kolonics-Csizmadia Regina és a 3/a osztály, hátul középen Laczáné Fehér Anikó „Petőfi Sándorral”

Városlőd

A következő állomás Városlőd volt. Ezt a szakaszt a zárandoklat egyik kulcsembere, Lang Rudolf szervezte meg. Városlődön az ottani program szervezőjeként és közreműködőként segítette utunkat, Farkasgyepűn pedig – ahol főállásban menedzseli a helyi kulturális életet – megszervezte a zárandoklat méltó fogadását, illetve az ottani Petőfi-emlékfa újraültetése is neki köszönhető.

Városlődön a helyi iskola 7-8. osztályos tanulói és kísérő tanárai jöttek el a zárandokok fogadására. A zárandoklat céljainak kötelező ismertetése mellett „Petőfi Sándor” egyik versét adta elő, majd Szalóné Bakos Judit mesélt ükapja, Szeberényi Lajos és Petőfi Sándor barátságáról, szélesebb korrajzot adva a költő élettörténetéhez. Ehhez kapcsolódva Lang Rudolf megrendítő erejű előadásában meghallgattuk a *Dicsőséges nagyurak...* című költeményt.

A jelenlévő fiatalokat arra biztattam, hogy tekintsenek Petőfire példaképként, aki a maga idejében olyan volt, mint egy rocksztár, tudatosan figyelte az „imidzsére”, volt „stylist”-ja, Vahot Imre, a Pesti Divatlap szerkesztőjének személyében, és ő maga írta Szeberényi Lajosnak, hogy „Én közepszerű ember nem leszek.” Ez a mondat később még a pápai állomáson visszatér majd.

Legvégül a vándorkönyvbe bekerültek a jókívánságok, és miután a XIX. század első felének „magyar rocksztárját” megszemélyesítő Móricz Heténnel minden fiatal fényképezkedett, folytattuk tovább utunkat.

Akiknek mindenképpen köszönetet kell mondanom a szervezésért, *Ádám Renáta*, *Lang Rudolf*, valamint a részvételért a helyi iskola 7-8. osztályának. Köszönjük!

67. Lang Rudolf vendégül látja a Városlődre érkező zárandokokat

68. Szalóné Bakos Judit ükapjáról, Szeberényi Lajosról mesél

69. A helyi diákokból álló hálás közönség

70. Városlődön is jókívánságokat kaptunk útravalóul Ádám Renáta tanárnőtől. Szemben a veszprémi csapat tagjai (b-j): Sári-Kovács Péter, Boros Anikó, Bihari Margit és Szabó Anikó.

Farkasgyepű

Farkasgyepű viszonylag közel van Városlódhoz, de rendkívül forgalmas út köti össze a két települést. Ezért „Petőfi Sándor” és minden zarándok autóba ült, így folytattuk túránkat. Farkasgyepűn még a közelmúltban is mutogattak egy fát a helyiek, ami alatt állítólag Petőfi megpihent és verset írt. Sajnos, a fa néhány éve menthetetlenül megbetegedett, kivágták, ezért azt a fát már nem tudtuk megkoszorúzni. Ezért született meg az elhatározás: ültessünk helyette újat! Lang Rudolf és *Takácsné Légrádi Edina* polgármester nemes ügyre való érzékenységét dicséri, hogy rendkívül rövid idő alatt sikerült az emlékfát pótolni. Így a zarándoklat immár azzal a céllal érkezett Farkasgyepűre, hogy az új Petőfi-emlékfát hivatalosan átadjuk. A helyszínen már várt minket Polgármesterasszony egy kosár töpörtyűs pogácsával, amit Petőfi köztudottan nagyon szeretett, valamint jelen volt a helyi fogadóbizottság *Ágh Péter* vezetésével.

Ágh Péter röviden összefoglalta az egykori farkasgyepűi Petőfi-fáról tudható ismereteket, majd Móricz Hetény egy ideiglenes tájékoztatótáblát ütött le az újonnan ültetett emlékfá mellé.

Ezt követően ismertettem a zárandoklat célját, majd Hetény adta elő Petőfi Veszprémben írt, *Vadonban* című versét. A helyiek nevében Lang Rudolf köszöntötte a zárandokokat, elszavalva a *Fürdik a holdvilág az ég tengerében* című Petőfi-verset. A program végén Takácsné Légrádi Edina a vándorkönyvbe írta jókívánságait a farkasgyepűiek nevében, a helyiek pedig az út egy szakaszán elkísérve engedték tovább a vándorokat Pápára.

71. Móricz Hetény nekigyürkőzik a munkának. Szemben Lang Rudolf, a zárandoklat fontos segítője

72. A zárandokok egy kisebb csoportja az újraültetett Petőfi-emlékfánál. Balról jobbra: Sári-Kovács Péter, Takácsné Légrádi Edina polgármester, Szabó Anikó, Móricz Hetény Simon, Budai László, Boros Ágnes, Szalóné Bakos Judit és Lang Rudolf.

73. A Petőfi-fa 2024-ben megújult táblája

Pápa

A 83-as út forgalmasságára tekintettel ismét személyautók segítségével folytattuk utunkat Pápara. Kicsit korán érkezünk, így meglátogattuk a pápai diákok, köztük Móricz Hetény egyik kedvenc helyét, a Vén Postás Kisvendéglőt. Diáktársai már várták, és üdvözölték „Petőfi Sándort”, ahogyan illik.

Polovitzerné Antal Mónika, a pápai könyvtár igazgatója jöttünkre népes fogadóbizottságot szervezett. Megjelent *Ferenczi Alpár*, a Pápai Református Kollégium gimnáziumának igazgatója Móricz Hetény diáktársainak népes csapatával, *Hermann István*, a pápai könyvtár nyugalmazott igazgatója, valamint a *Pápai Városi Televízió* munkatársai.

A könyvtár előadótermében Polovitzerné Antal Mónika köszöntőjét követően ismertettem a zárándoklat célját, főbb tudnivalóit, Könczöl Imre kutatásait, illetve hogy Móricz Hetény miképpen csöppent ebbe az egyhetes kalandba. Ezt követően Hetény elszavalta az *Itt van az ősz, itt van újra* című versét. Hermann István helytörténész, nyugalmazott könyvtárigazgató tartott előadást Pápa és Petőfi kapcsolatáról, illetve annyiban korrigálta a Könczöl Imre által valószínűsített útvonalról szóló elméletet, hogy valószínűbb, hogy ekkor, 1839-ben az ifjú poéta még nem jött be Pápara. Ezt követően Móricz Hetény egyik pápai diáktársa Petőfi Vándordalok című költeményét szavalta el, amit 1841-ben Pápán írt a költő.

A JMSZK Bakancsos Természetjáró Kör nevében Terebesi József ajándékozta meg egy összeállítással a zárándokokat, amelybe a Kör Petőfi-emlékévé tiszteletére megtett túráiról szóló beszámolók, és a sajtóban megjelent híradások kerültek be.

A záróelőadást Szalóné Bakos Judit tartotta, aki ükapjáról, Szeberényi Lajosról, a róla írt könyvről beszélt a közönségnek.

A nap méltó befejezése volt, hogy megtekinthettük a Református Kollégium Petőfi-kiállítását, amelynek címéül azt a bizonyos mondatot választották a kurátorok, amelyet Petőfi éppen Szeberényi Lajosnak írt: „*Én középszerű ember nem leszek.*” Habár elsősorban a költő Pápával való kapcsolatát domborította ki a kiállítás, azért nyomon követhettük a teljes életutat a rendkívül informatív és sokrétű tárlat segítségével. A várpalotai Lantai Sándor neve is feltűnt a kiállítás egyik vitrinében, aki Petőfi pápai iskolatársa és az egyik legjobb barátja volt. Megtaláltuk a tárlatban a *Szabadság, szerelem* kínai nyelvű fordítását is, amiről rögtön eszünkbe jutott a veszprémi állomás, ahol éppen ezt a verset hallgathattuk meg Baranyai Tamás könyvtárigazgató előadásában kínai nyelven. (*A miértjére egy rövid magyarázat: az igazgató úr korábban éveken át Kínában dolgozott, és a felesége is kínai.*)

Ezúton is köszönjük a lehetőséget Köntös László gyűjteményi igazgatónak, valamint a mindenre kiterjedő tárlatvezetést Nagy-Luttenberger Anitának.

Sajtómegjelenések:

<https://www.infopapa.hu/hirek/olvas/petofi-ismet-papan-jart-2023-10-08-173815>

<https://www.veol.hu/helyi-kultura/2023/10/szazharminc-kilometer-petofi-nyomaban>

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2023/10/petofi-zarandokutjat-jarta-vegig-a-tizenhat-eves-gimnazista>

https://papaimediacentrum.hu/Petofi_visszatert_Papara1/

Pápai Szuperinfó:

https://www.infopapa.hu/uploaded_bookshelf/540131f9c14159e8.pdf

74. "A költő visszatér" - ezúttal Pápára

75. Polovitzerné Antal Mónika igazgatónő fogadja „Petőfi Sándort” és a zárandokkönyvet

76. Kocsi Tamás várapalotai vállalkozó mint zárandok érkezik meg Pápára

77. A zárándoklatot fogadó közönség

78. Polovitzerné Antal Mónika könyvtárigazgató köszönti a zárándoklat résztvevőit

79. A záródoklat céljainak ismertetése

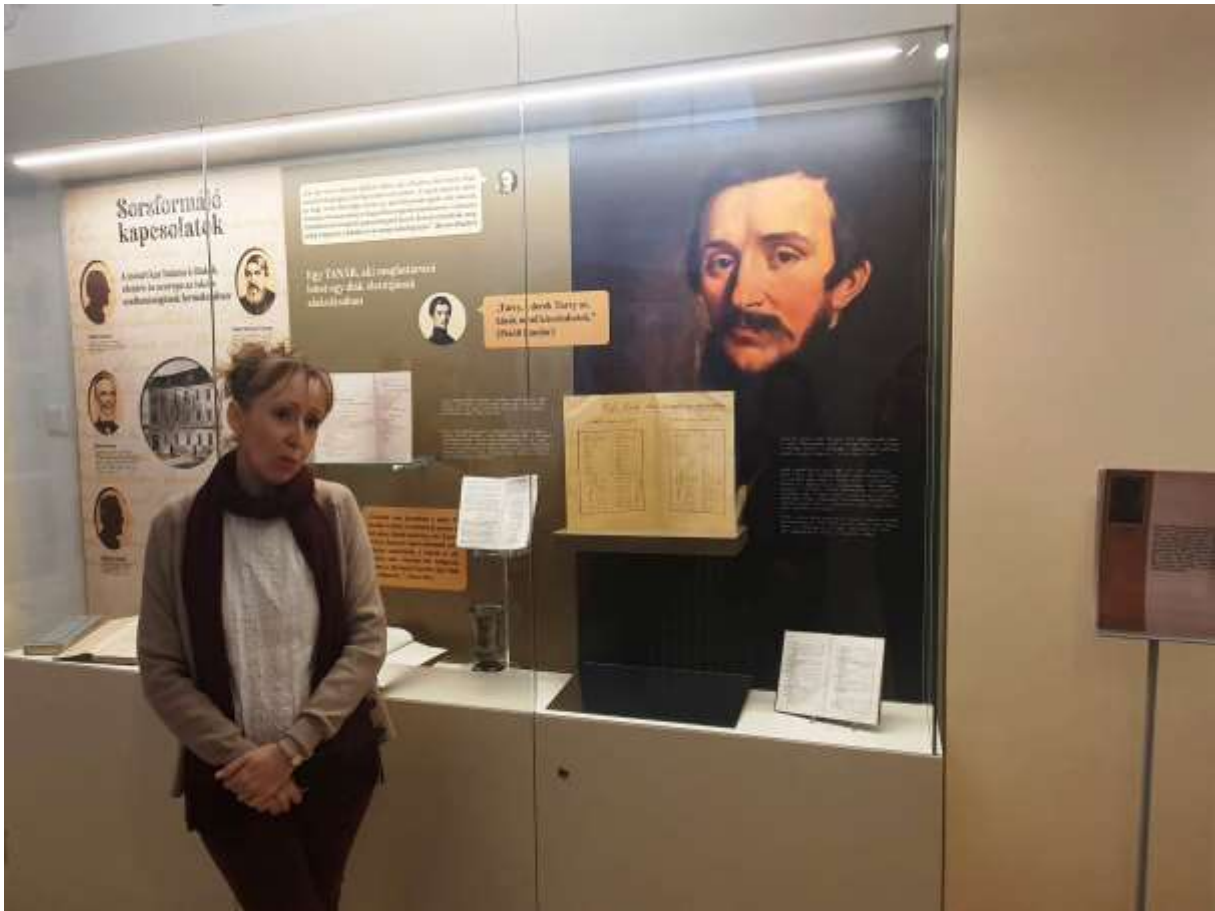
80. Hermann István ny. könyvtárigazgató előadása

81. Elhangzik Petőfi *Vándorlatok* költeménye

82. Szalóné Bakos Judit előadása

83. Tárlatvezetőnk, Nagy-Luttenberger Anita

84. A Református Kollégium Petőfi-kiállításának egy része fiatalos nyelvezet használ

5. nap (október 6.)

Pápa–Nyárád–Mersevát–Celldömölk

Pápa

Délután 10 órakor nagy létszámú gyülekezet búcsúztatta a zarándokokat, zömében Hetény diáktársai, a református gimnázium tanulói. Az eseményt élőben közvetítette a *Magyar Televízió* is, a 9:00 órás Híradóba kapcsolták be a helyszínt, a Március 15-e teret. A közönségnek ismertettük a zarándoklat tudnivalóit, majd Hetény elszavalta *az Itt van az ősz, itt van újra* című verset, végül a diákok és a könyvtárosok kíséretében továbbindultunk a következő helyszínre, Nyárádra.

87. Petőfi Sándor pápai és palotai zarándokok körében, mellette alma materének igazgatója, Ferenczi Alpár

887/a A diáktársak egy része

89. A zárándoklat ismertetése a pápai közönségnek

90. Éppen szerepelünk a Magyar Televízió 9 órás híradójának élő műsorában

91. A pápai zarándokok a városhatárig kísérik útján „Petőfi Sándort”

92. Búcsú előtti pillanat Pápán

Nyárad

Nyárádra érkezvén a Petőfi utca torkolatánál várt minket a falu apraja-nagyja: az óvodásoktól az idősekig. A zárandoklatot megtisztelte a falu plébánosa, *Horváth József* is. A helyi művelődésszervező, könyvtáros *Kovácsné Józsa Henrietta* a Petőfi utca elején található világháborús emlékművet választotta ki a zárandokok fogadása helyszínéül, így nemcsak Petőfi Sándor előtt, hanem a hazáért vérüket adó magyar hőseink előtt is tisztelegtünk.

Miután a zárandoklat céljait ismertettük, és Móricz Hetény elszavalta Petőfi Sándor egyik versét, az érkezésünk tiszteletére legelőször a nyárádi óvodások közös előadásában hallgattuk meg Petőfi Sándor: *Itt van az ősz, itt van újra* című költeményét. Az óvodásokat követően a *Nyárádi Dalárda* énekelt megzenésített Petőfi-verseket, majd a műsor végén *Varga Zoltán* műkedvelő költő egy lokálpatrióta szellemű, rendkívül megható verset szavalt el nekünk saját költeményei közül.

A program a katolikus parókiában folytatódott. A plébános úr szeretetvendégség keretében adta át a zárandokcsapatnak szánt üzenetet, Petőfi Sándor *Ha férfi vagy, légy férfi* című versét. A szövegét kiosztotta fénymásolatban, és a jelenlévők tolmácsolásában el is hangzott a költemény. Ezután az atya a vándorkönyvbe is bejegyezte a verset, Móricz Heténynek pedig egy Petőfi emlékévk tiszteletére kiadott pénzérmével kedveskedett. Miután minden jelenlévő aláírta a könyvet, meglátogattuk a helyi katolikus templomot, ahol a plébános úr Nyárad és a katolikus templom történetéről tartott előadást. Ezzel a tudással felvértezve köszöntünk el Nyárádtól és kedves vendéglátóinktól, hogy továbbhaladjunk Merseváttra.

93. A nyárádiak műsora Petőfi Sándor tiszteletére az első világháborús emlékmű előtti téren

94. A zárándoklatot köszönti Nyárád könyvtárosa, kulturális szervezője, Kovácsné Józsa Henrietta

95. A nyárádi plébános, Horváth József üzenetet hagy a zárándoklat emlékkönyvében

96. A nyárádi templom meglátogatása

Mersevát

Mersevátton a helyi idősek otthonában fogadott minket *Csillag Albert* polgármester úr, a kulturális élet helyi szervezője, segítők, *Szabó-Fodor Dóra*, valamint a helyi közösség tagjai. Ismertettük a zarándoklat céljait, majd a már bevett forgatókönyvnek megfelelően „Petőfi Sándor” szavalt.

Ezt követően Szalóné Bakos Judit beszélt ükapja, Szeberényi Lajos és Petőfi Sándor barátságáról, végezetül pedig Polgármester úr beírta a vándorkönyvbe jókívánságait, amit a jelenlévő helyiek is aláírtak. A melegszívű vendéglátást követően közös fotózkodás következett „Petőfi Sándorral”, majd folytattuk utunkat Celldömölkre, a nap utolsó állomására.

Köszönjük *Szabó-Fodor Dóra* közművelődési szervező és *Csillag Albert* polgármester szervezőmunkáját, továbbá *Kovács Imréné* képviselő, valamint *Vassné Erős Anita*, *Csillag Ildikó*, *Erőss Endréné* gondozónők közreműködését!

97. Megérkeznek a zárandokok Merseváttra

98. „Petőfi Sándor” szaval a mersevāti közösségnek

99. A hallgatóság

100. Szalóné Bakos Judit minielőadása ükapja és Petőfi kapcsolatáról

101. Csillag Albert polgármester bejegyzi jókívánságait a mersevátiak nevében. Helyszín: a helyi idősek otthona

102. Mersevát: a zárandokok búcsúztatása előtti pillanat

Celldömölk

Celldömölkön *Németh Tibor* könyvtárvezető fogadott minket. Tibornak rendkívül hálás vagyok, mivel az ő hathatós segítségével, szervezőmunkája meghatározó volt, segítségével nélkül a befejező szakaszt nem tudtuk volna megvalósítani.

Miután elfoglaltuk szálláshelyünket és egy rövid pihenőt tartottunk, az előzetes forgatókönyvnek megfelelően bekapcsolódtunk az aradi vértanúk emléknapi rendezvénybe.

Móricz Hetény elszavalta az *Egy gondolat bánt engemet* című költeményt, majd a zarándokokat képviselve Heténnyel elhelyeztük koszorúnkat a helyi szokásoknak megfelelően.

A megemlékezést követően Celldömölk színházi életébe kaptunk betekintést. Kuriózum, hogy a kis 10.000 fős vidéki városkának saját színháza van. A *Soltis Lajos Színház*ban már várt minket *Fehér László*, Celldömölk polgármestere, *Nagy Gábor*, a színház igazgatója, illetve a társulat vezetője, *Pesti Arnold*. Polgármester úr köszöntötte a zarándokokat, megköszönte, hogy Celldömölköt is bevontuk a zarándoklatba, majd a város nevében a vándorkönyvbe jegyezte jókívánságait.

Fontos megemlítenünk *Hetényi József* numizmatikus nevét, aki igen értékes ajándékot ajánlott fel gyűjteményéből Móricz Heténynek, a zarándokút „arcának”: a múltban megjelent minden olyan magyar pénzből egy-egy darabot, amin Petőfi arcképe szerepelt, beleértve az emlékév tiszteletére megjelent 200 forintos érmét is. Az ajándékot Németh Tibor adta át Heténynek.

Ezt követően Pesti Arnold beszélt a társulatról, a legújabb munkájukról, a *Petőfi Sándor: Apostol* című darabjukról, majd ennek a próbáját meg is tekinthettünk a színházteremben. *[Hibetetlen, hogy egy ekkora város képes fenntartani egy színházat, számomra ez a zarándoklat egyik legnagyobb meglepetése volt. – BL]*

Nagy Gábor igazgató úr a színházi előadást követően körbevitt minket az épületben, amely egykor moziként működött. Betekintettünk a színház minden szegletébe, közben pedig meghallgattuk tőle a hely és a társulat történetét. Az izgalmas idegenvezetést követően továbbindultunk, hogy megleljük Celldömölk Petőfi utcáját. Az út azonban nem a Petőfi utcával ért véget, hanem a középkori apátság romjainál. A kora Árpád-korban épült apátság tekintélyes romjai arról is nevezetesek, hogy ez a hely tekinthető a *Boldogasszony anyánk...* kezdetű néphimnusz első nyilvános elhangzási helyének. Szerzője, *Lancsics Bonifác* valószínűleg az ide szervezett zarándoklaton énekelhette el először – legalábbis elkötelezett lokálpatriótaként és helytörténet-kutatóként ezt állítja Németh Tibor. A hely szellemének hatására el is énekeltük a Boldogasszony anyánk című himnuszt, Móricz Hetény, Erdélyi Tibor és jómagam spontán elhatározásból Petőfi-verseket szavaltunk a zarándoklat tiszteletére.

Nehéz szívvel búcsúztunk el a nap végén pápai zarándokainktól. A maradék zarándokcsapat Németh Tibor jóvoltából egy pazar vacsorát fogyaszthatott el a Paulaner Pizzériában. Majd korán nyugovóra tértünk, hogy másnap kipihenve kezdhessük meg a zarándokút utolsó szakaszát. (Na jó, a pontosság kedvéért meg kell említenem, hogy a csapat egy része a Bagolyvár Pizzeria és Söröző szolgáltatásait hajnalig igénybe vette.)

***Személyes megjegyzés:** Németh Tibor hibetetlen személyiség. Csendes, szerény ember, akinek munkáját, a világhálón elérhető „A magyarság évfordulónaptára” címet viselő, több mint félmillió személy biográfiai adatait tartalmazó adatbázisát rendszeresen használom, anélkül, hogy korábban ismertem volna a készítőjét. Hatalmas munka, örülök, hogy végre találkozhattam az összeállítójával.*

Hírek:

<https://www.vaol.hu/helyi-kultura/2023/10/petofiek-az-otodik-napon-ernek-cellbe>

Petőfi biciklivel - Fehérvárról Celldömölkön át Ostffyasszonyfáig. A költő visszatér. (2023.10.08.)
<https://www.vaol.hu/helyi-kultura/2023/10/petofi-biciklivel-fehervarrol-celldomolkon-at-ostffyasszonyfaig>

1032. Móricz Hetény szaval az aradi vértanúk emléknapja alkalmából

1043 – Csoportkép a megkoszorúzott emléktábla előtt. Középen Fehér László, Celldömölk polgármestere

1054. Németh Tibor átadja Hetényi József numizmatikus ajándékát

106/a Móricz Hetény ajándéka

107. Németh Tibor könyvtárvezető és Fehér László polgármester a celldömölkiek nevében jegyzi be jókívánságait a könyvbe. A helyszín továbbra is Celldömölk színháza: a Soltis Lajos Színház

108. Pesti Arnold beszél a színház történetéről, legújabb munkáikról

109. Az *Apostol* próbája, amelyen díszvendégként vehettünk részt

110. A celdömölki Petőfi Sándor utca táblája „Petőfi Sándorral” és a zarándokkal

111. Zarándoklat a templomhoz a régi himnusz születésének helyszínére

112. Zarándokok Lancsics Bonifác emléktáblája alatt

6., avagy zárónap (október 7.) Celldömölk–Kemenesmihályfa–Ostffyasszonyfa

Celldömölk

A tervezett indulás előtt észrevettük, hogy a vándorkönyv nincsen meg. Égen-földön kerestük, mire rájöttünk, hogy az előző este a vacsoránk helyszínén, a Paulaner Pizzériában maradt az egyik széken. Aggodalommal teli szívvel indultunk visszaszerezni a könyvet, az „ereklyét”, és szerencsénkre a Pizzeria személyzete biztonságba helyezte, így reggel Németh Tibor közreműködésével ismét folytathattuk a vándorkönyvünk szállítását a következő állomásra. A szokottnál is izgalmasabbá tett reggel után átautóztam a végcélhoz, hogy a délutáni programzárást követően onnan indulhassunk haza. Ebben *Potor Krisztina* kemenesmihályfai művelődésszervező volt segítségemre, aki a célhelyről visszafuvarozott a celldömölki „rajtvonalhoz”. Ezúton is hadd fejezzem ki hatalmas hálámat!

Az eredeti terveknek megfelelően délelőtt 10 órakor gyalogszerrel indultunk neki a mintegy 5 km-es távnak, hogy a következő állomásra jussunk. Németh Tibor és kedves felesége, *Némethné Takács Hajnalka*, aki egyúttal a szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtár szolgáltatásvezetője is, Celldömölköt képviselte a zarándoklat eme szakaszán.

113. A Celdömölkről induló gyalogos túra zarándokai (Fotó: Eltető Erzsébet)

Kemenesmihályfa

A kiváló időjárás kedvezett nekünk, emiatt a séta kellemesnek bizonyult. Kemenesmihályfa szépen felújított kultúrházába érve Takács Balázs Ákos polgármester és a helyi segítők, Potor Krisztina vezetésével egy tekintélyes létszámú csapat várt minket. Hogy mennyire komolyan vette a falu a zarándoklatot, mutatja, hogy *Smidélinsz né Kurányi Beáta* alpolgármester asszony, *Fülöp Attiláné Ildikó* igazgatási ügyintéző és *Kiss Ida* evangélikus felügyelő is megtisztelt minket jelenlétével, sőt, Kemenesmihályfa festője, *Sipos Csaba* egy Petőfi ihlette alkotást is elhozott, és beszélt a készítés körülményeiről, hogy neki mit jelent, illetve jelentett Petőfi Sándor.

Polgármester úr köszöntőjében üdvözölte, hogy egy ilyen innovatív, alulról szerveződő kezdeményezés indult azért, hogy Petőfire felhívjuk a figyelmet, emiatt is érezte fontosnak a zarándoklathoz való csatlakozást, emiatt vártak minket ilyen sokan Kemenesmihályfán. Dióhéjban beszélt Kemenesmihályfa történetéről, abból is egy különleges tárgyat, egy félholdas kettőskeresztet emelt ki. Ezt az ereklyeként őrzött keresztet szintén a mi tiszteletünkre hozták be a művelődési ház termébe. A története röviden annyi, hogy a török korban készült kereszttel hozták a törökök tudomására a helyiek, hogy a falu már behódolt a töröknek, nincs mit elrabolni tőlük. Furcsa érzés egy félévezrede készült keresztet megérinteni, természetesen mindegyikünk megtette. A beszéd után ismerttettem a zarándoklat tudnivalóit, célját, majd Hetény szavalt a már bevált forgatókönyvnek megfelelően. A helyiek is készültek egy alsóosztályos, egy felsőosztályos és egy egyetemista előadásában is elhangoztak Petőfi-versek, majd Kiss Ida versmondása következett. Végül polgármester úr a zarándokkönyvbe is bejegyezte, hogy mennyire örül, amiért Kemenesmihályfa is fogadhatta a Petőfi-zarándoklat résztvevőit, és Isten áldását kérte a további utunkhoz. Időközben polgármester úr saját borral kínálta a vándorokat, közben pedig Erdélyi Tibor előadásában meghallgattuk Petőfi egyik versét, Szalóné Bakos Judit pedig az ükapja és Petőfi kapcsolatáról beszélt dióhéjban.

A program végén megérkezett fontos segítők, Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna Ostffyasszonyfáról, aki átvette a zarándokok kalauzolásának szerepét. E ponton az eredeti tervünk kissé változott, miszerint Ostffyasszonyfáig gyalogolunk, mivel Sipos Csaba festő úr meghívott minket galériájába. A kollektív döntés gyorsan megszületett, nem biztos, hogy mostanában lesz lehetőségünk ilyen élményre, tehát elfogadtuk az invitálását. Gyönyörűen rendezett portájára már velünk együtt sétált *Tőzser Istvánné Andrea* is, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, aki

időközben Egerből érkezett meg. A galéria megtekintése után gépkocsikba pattantunk, hogy Németh Tibor és kedves felesége nyomába szegődjünk, akik kitartottak a gyalogos zarándoklat eredeti terve mellett, és gyalog fejezték be a zarándokút utolsó szakaszát.

Előzetes híradás:

https://www.facebook.com/story.php/?story_fbid=630453509269487&id=100069145303939&_rdr

Fényképek: <https://www.facebook.com/share/rqPULceCJypmu7kb/>

114. Gyalogos zarándokok Kemenesmihályfa táblájánál (Fotó: Éltes Erzsébet)

116. Szalóné Bakos Judit

115. Erdélyi Tibor

117. A polgármester köszöntője

119. „Petőfi” szaval

118. Kemenesmihályfai egyetemista versmondó

121. Kiss Ida evangélikus felügyelő

120. Általános iskolás versmondó

122. Egyetemista versmondó

123. Helyi segítőnk, Potor Krisztina

124. A zárándokok és a vendéglátók. Bal szélén Potor Krisztina segítőnk (Fotó: Éltes Erzsébet)

125. Takács Balázs polgármester bejegyzést ír a vándorkönyvbe

126. Smidéliuszné Kurányi Beáta, Kemenesmihályfa alpolgármestere szintén jókívánságokat ír a zárandokkönyvbe

127. Sipos Csaba helyi festő beszél a Petőfi ihlette festményéről

128. Az előre nem tervezett program: villámlátogatás Sipos Csaba galériájában

129. A kemenesmihályfai kerékpáros zarándokok

130. A kemenesmihályfai és celdömölki zarándokok

Ostffyasszonyfa

Az ostffyasszonyfai szervezőmunkát *Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna* vállalta magára, aki igazi kincse a falunak. Ő fogadott minket, majd irányította az eseményeket. Időközben megérkezett Buriánné Tarró Edit, a székesfehérvári kiindulópont, a Vörösmarty Mihály Könyvtár igazgatónöje, valamint másik fontos támaszpontunk, a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatója, Dr. Baranyai Tamás is. Végül a nap egyik legnagyobb hőse, *Rakonczás Szilvia*, a Békéscsabai Megyei Könyvtár nyugalmazott igazgatónöje is Ostffyasszonyfára jutott. Ez nem kis áldozatvállalás, hiszen ő Békéscsabáról utazott el ilyen messzire. Az általa vezetett BMK volt a könyvtárutak bölcsője, az első Könyvtárút megszervezője, ezért különösen fontosnak tartom, hogy megtisztelte jelenlétével az eseményt, az ötödik könyvtárút zárását.

Mesterházné Jánosa Magdolna végigkialauzolt bennünket az ostffyasszonyfai Petőfi-kultusz összes helyszínén. A kultúrház melletti Petőfi-szobornál koszorúzás következett. A koszorúzó:

Némethné Takács Hajnalka a szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtár nevében, Németh Tibor a celdömölki Kresznerics Könyvtár nevében, Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna és *Harasztovics Sándorné* pedig a házigazda Ostffyasszonyfáért Közalapítvány nevében, Móricz Hetény mint Petőfi megszemélyesítője és jómagam mint a zarándoklat főszervezője a zarándokok nevében.

Az itteni műsor részeként került ismertetésre a zarándoklat célja, tudnivalói, majd Móricz Hetény itt is szavalt. A helyi általános iskolások előadásában Petőfi-verseket hallgattunk meg, ezt követően Pócsik József nyugalmazott várapotai iskolaigazgató a János vitézből adott elő egy részletet. Erdélyi Tibor, az Ősi Kovács Műhely tagja szintén Petőfi-verseket szavalt az egybegyűlteknek. A legmegfelelőbb időzítéssel az ünnepség vége felé érkezett meg a várapotai Kóti László, 11-szeres ironman, illetve dupla ironman címet birtokló triatlonista, a nap másik hőse a Petőfi-szoborhoz, aki azt vállalta, hogy a Várapotai–Ostffyasszonyfa távot egy lendülettel letekeríti a zarándoklat tiszteletére. A helyszínen lévők üdvözléssel vették tudomásul a vállalás teljesítését, majd Kóti László az ünneplő tömegnek

elmondta, mennyire boldog, hogy ezzel a teljesítménnyel ő is részese lehet a zárandoklatnak és a Petőfi-émlékévének.

A koszorúzást követően jutottunk el a tulajdonképpeni végcélhoz, **az ostffyasszonyfai Petőfi-kiállítás** termébe, ahol Magdolna beszélt a tárlat létrejöttének körülményeiről, az ott látható kiállított anyagokról. Szervezni sem lehetett volna jobban, hogy a Kossuth Rádió Országjáró című műsorába éppen ezen a helyszínen kapcsoltak be minket, ahol mintegy 4 percnyi műsoridőben beszélhettünk a Petőfi-zárandoklatról.

Ezt követően került sor a helyi labdarúgó mérkőzésen „Petőfi Sándor” által elvégzett kezdőrúgásra. Itt fontos megemlítenem még egy személyt, *Hajba Lajos* önkormányzati képviselő úr nevét, aki az ostffyasszonyfai segítők közül kulcsszereplő volt. Ő már előzetesen jelezte, hogy éppen külföldön lesz, amikor mi megérkezünk a faluba, és sajnálkozását fejezte ki, hogy nem tud jelen lenni, viszont kezdettől fogva hathatósan segítette a zárandoklat méltó befejezését. Sok más mellett neki köszönhetjük azt is, hogy a két szomszéd rivális település, Ostffyasszonyfa és Kenyeri meccsének a kezdőrúgását „Petőfi Sándor” végezhesse el.

A szimbolikus kezdőrúgást követően 16 órakor vette kezdetét a hatnapos Petőfi-zárandoklat ünnepélyes lezárása. A helyiek nevében Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna köszöntötte az egybegyűlteket és a kulturális zárandoklat résztvevőit. Szalóné Bakos Judit az ükapja, Szeberényi Lajos és Petőfi Sándor barátságáról, levelezéséről tartott egy rövid előadást. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség nevében Tózsér Istvánné elnökszónya is felszólalt, illetve ajándékokat adott át a szervezet nevében. Végül a házigazdák emléklapokkal, Németh Tibor pedig palackozott Ság-hegyi borokkal ajándékozta meg a jelenlévőket.

Giczi Józsefné ny. óvodavezető két szép szerelmes Petőfi-verset szavalt el: az Ostffyasszonyfán írt *Első szerelem a Szeretlek kedvesem* címűt.

A zárandoklat lezárásaképpen pedig Gregorich Ferenc, a Plébániai Közösségi Ház vezetője előkapta citeráját, majd közösen elénekeltük a „*Befordultam a konyhába*” című vers dalváltozatát.

Az utolsó nap végén már más dolgunk nem maradt, mint megköszönni vendéglátóinknak, hogy fogadtak minket, ezzel lehetővé téve a Petőfi-zárandoklat végcéljára, „szent helyére” való eljutásunkat, valamint az ide érkező zárandokoknak nyújtott élményeket és a pazar vendéglátást.

Úgy illik, hogy a nevük is szerepeljen. Elsősorban illeti köszönet Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna helytörténet-kutatót és Hajba Lajos képviselő urat, akik felkarolták és segítették az ügyünket, továbbá köszönjük a támogatást minden ostffyasszonyfai szervezőnek és segítőknek: *Csernus Gabriellának*, az iskolai SZM képviselőjének, *Csóréné Mártának*, a Nyugdíjas Klub vezetőjének, *Gregorich Ferenc* katolikus gondnok úrnak, *Harasztovics Tímeának*, az Ostffyasszonyfai Közalapítvány vezetőjének, végül de nem utolsósorban *Niczki Jánosnénak* és *Bolla Katalin* iskolaigazgató-helyettesnek.

Petőfi végezte a kezdőrúgást a vasi vármegyei III. osztályú mérkőzésen (fotóval):

<https://www.vaol.hu/helyi-kultura/2023/10/petofi-vegezte-a-kezdorugast-a-vasi-varmegyei-iii-osztalyu-merkozesen-foto>

131. Ezen a helyszínen helyi segítők, Mesterházné Jánosa Magdolna mondta el a „Bűvölön hangzik...” című Petőfi verset, amelyet rokonának, barátjának, Orlay Petrich Somának írt a költő. Majd arról mesél, hogy Petőfi Ostfi-Asszonyfára (akkori írásmód szerint egy f, i és kötőjelesen) 1839. máj 6-án táján érkezett. Továbbá hallottunk a költő itt töltött idejéről, az előzményekről és a további életútra való hatásáról. Háttérben az Ostffy-kúria („kastély”) látszik, a falu kastélyainak egyike

132. Böczén Petra, csöngői lányka szavalja a *Szeptember végén* című verset

133. A közönség (Soraiban: „Petőfitől” balra Baranyai Tamás, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatója, jobb szélén Tózsér Istvánné, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, előtte Buriánné Tarró Edit, a Vörösmarty Könyvtár igazgatója)

134. A Petőfi-szobornál „Petőfi” szavával

135. Pócsik József a *János vitéz* egy részletét szavalja

136. Megérkezett Kóti László ironman, aki azt vállalta, hogy a zárónapon egy lendülettel végigtekéri a 130 km-es távot

137. A Petőfi-szobor megkoszorúzása előtti pillanat

138. Németh Tibor a celledömölki könyvtár, Németh Tiborné a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár nevében koszorúz

139. A helyiek nevében Mesterházné Jánosa Magdolna és Harasztovics Sándorné koszorúz

140. Helyi segítők, Mesterházné Magdolna az Ostffy-„kastély” falán lévő ismertetésekről beszél, amelyek Petőfi itteni életéről szólnak

141. Az ostffyasszonyfai Petőfi-kiállítás, a zárandoklat „szent célhelye”. Innen jelentkeztünk be a Kossuth Rádió élő műsorába

142. Az Ostffyasszonyfa és az ősi rivális, Kenyeri csapata felsorakozott a kezdőrúgáshoz

143. Petőfi Sándor elvégzi a szimbolikus kezdőrúgást (Ostffyasszonyfa megnyerte a mérkőzést!)

144. Giczi Józsefné ny. óvodavezető szaval

145. Szalóné Bakos Judit ükapja és Petőfi kapcsolatáról beszél

146. A közönség

147. Középen Rakonczás Szilvia, a könyvtárút kezdeményezés egyik ötletgazdája, a Békés Megyei Könyvtár ny. igazgatónöje áll., Jobb szélén pedig a Vörösmarty Könyvtár igazgatónöje, Buriánné Tarró Edit ül

148. Az IKSZ elnöke, Tózsér Istvánné is megtisztelte a Petőfi-zarándoklatot

149. A sűrű nap után jól esik az étel

150. Csoportkép a végállomáson, az ostffyasszonyfai parókián

151. Közös éneklés. Citerán zenél Gregorich Ferenc, a Plébániai Közösségi Ház vezetője.

152. Dr. Mesterházné Jánosa Magdolna a zárandokkönyvben részletesen rögzíti a történeteket, illetve jókívánságait

UTÓHANG

A Petőfi-zarándoklat megszervezése és az abban való részvétel mélyen megérintett, hiszen nem egy szokványos megemlékezéssé kerekedett.

Az egyhetes eseménysorozat során nemcsak Petőfi Sándor szellemét idéztük meg méltó módon, hanem egyrészt kulturális értelemben összekötöttünk tizenhét települést, másrészt ezzel az úttal felidéztek Könczöl Imre könyvtárigazgató elődöm emlékét is, aki fél évszázaddal ezelőtt értékes adalékokkal gazdagította a Petőfi-kultuszt. Megérintett az a pozitív energia, amit minden egyes településen érezhettünk, amit a kultúrában dolgozó szakemberek szívből jövő összefogása teremtett. A farkasgyepűi Petőfi-fa újraültetésével, Petőfi egyetlen Várpalotán írt verse, a *Szeget szeggel* megzenésítésével talán maradandó értékek létrejöttéhez is hozzájárult zarándoklatunk.

Az egyhetes programsorozat, amely minimális ráfordításból valósult meg, nemcsak a helyi sajtó, hanem az országos médiumok figyelmét is felkeltette. A zarándoklat befejezése után még számos sajtómegjelenés emlékeztetett a rendezvény sikerére, és a székesfehérvári könyvtáros kollégák egy szakmai konferencián képes beszámolóval is megemlékeztek róla.

Ezek az eredmények tovább erősítik a hitemet, hogy a Petőfi-zarándoklat egy olyan lélekemelő kulturális ünneppsorozat volt, ami nemcsak a résztvevőket, hanem másokat is megérintett.

Petőfi zarándokútját járta végig a tizenhat éves gimnazista:

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2023/10/petofi-zarandokutjat-jarta-vegig-a-tizenhat-eves-gimnazista>

Szöveges és képes beszámoló az útról Ostffyasszonyfa oldalán:

http://ostffyasszonyfa.hu/hirek/gyorshirek/petofi-zarandoklat_562/

Petőfi zarándokútját járta végig a tizenhat éves gimnazista

<https://civilek.info/2023/10/09/petofi-zarandokutjat-jarta-vegig-a-tizenhat-eves-gimnazista/>

Összegzés a Petőfi Hírügynökség oldalán:

<https://petofi.hu/petofi-folyam/szekesfehervarrol-ostffyasszonyfaig>

Librarius-cikk:

Egy 16 éves Petőfi-hasonmás végigjárja Petőfi 130 kilométeres dunántúli gyalogútját – interjú

<https://librarius.hu/2023/10/08/petofi-130-kilometeres-dunantuli-gyalogutjat-jarja-vegig-egy-16-eves-petofi-hasonmas-interju/>

Librarius nyomán egy nyugdíjasoknak, továbbá egy állatbarátoknak szóló hírportál is beszámolt a zarándokútról:

<https://www.nyugdijasbarat.hu/petofi-130-kerekparral/https://lelepo.hu/petofi-hasonmas-vandorut/>

Személyes hangú interjú Hetényen:

<https://megvanirva.hu/egy-petofi-alterego-a-papai-refi-falai-kozott/>

Helytörténeti vetélkedő, amin Hetény is vendégünk volt:

http://www.krudylib.hu/sites/default/files/database/helytorteneti_vetelkedo_vhitek_2023_12.01_p_8.pdf

2023. november 6-án A Vörösmarty Mihály Könyvtár és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Fejér Megyei Szervezete által szervezett továbbképzésen **Hídépítők - a könyv híd, a könyvtár összeköt (OKN - Fejér vármegyében címmel** címmel beszámoltak az egy hetes eseményről.

<https://konyvtar.vmk.hu/mke/Tovabbkepzesek/20231106/meghivo-20231106.pdf>

A Petőfi-zarándoklat tiszteletére írta alábbi versét Tóth-Göndöcs Ildikó, melyet az első szakasz településein (Székesfehérváron, Csóron és Várpalotán) elő is adott.

Tóth-Göndöcs Ildikó:

Petőfi útján

Utak, miket járunk, járt utak.
Nyomokat már sajnos egyik sem mutat.
Utakat, melyeket őseink jártak,
az idő eltörölte, szem többé nem láthat.

Vagy mégis? Hagytak emlékeket?
Fennmaradó írást, megsárgult képeket?
Részévé váltak a történelemnek,
Megindítva folyását feltörő érzelmeknek?

Igen. A múlt sóhaja mindig elkísér.
Velünk sodródik, szebb jövőt ígér.
Segít megérteni ezernyi miértet.
Átala félelmünk a bajból kiérhet.

Lépjünk bátran hát erre az útra.
Kitaposták nekünk, hogy leljünk a kútra,
melynek vizéből, ha iszunk...
Talán igazán, tiszta szívből hiszünk.

Múltból táplálkozik a jelenünk.
Múltat idézve lesz szép az ünnepünk!
Járjuk hát az ősök útját,
idézzük fel most egy igaz ember múltját!

Járjunk Petőfi Sándor nyomában!
Egy érzelmes hazafi honában.
Hirdessük, mit verseiben megírt a költő,
legyen a múlt jelene egy szép jövő.